

ξενίσουν ταραχήν καὶ βλάβην· οἱ παῖδες ἐν χορῶ μέλπουσιν καὶ τὰ κτήνη ἐν τῷ ξει ἀποσύρονται. Ὁ χωρικός τῆς Γερμανίας ἐν στιγμῇ μελαγχολίας ἢ ἄλλης τινος πικρίας βλαδίζει καὶ διηγείται πρὸς τὸν ἵππον ἢ τὸν βοῦν του τί ὑπέρβεε ὡσεὶ τὸ ζῶον ἠσθάνετο. Τόσσην οἰκειότητα καὶ ἀγάπην δεικνύουσιν πρὸς τὰ ζῶα, ὥστε οἱ παῖδες πολλὰς στολίζουσιν καὶ τὸ μνήμα, ὅπου ἔθηκαν τὸ πτώμα αὐτῶν. Οἱ Ἀγγλοὶ ζωνορότερον ἐκπράζουσιν τὰς συμπληθείας των πρὸς τὰ κτήνη Ἀγγλίας, θυγάτηρ χωρικοῦ, ἰδοῦσα ὅτι πνίγεται ἀρνίον, βίπτειται εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὸ διαπῶσει, ἀλλ' ἢ βροχὴ ἠΐξῃσε τὰ ὕδατα καὶ κερροῦται εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ μικροῦ λορίσκου. Καὶ ἐκεῖ κίνδυνον διέτρεχεν. Οἱ χωρικοὶ ὅμως, ἰδόντες τὴν αὐταπέρνησιν τῆς νεάνιδος, σπεύδουσιν εἰς σωτηρίαν τῆς· ἐν θριμύθῳ εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον κρητοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας τὸ ἀρνίον καὶ πρὸς τιμὴν τῆς τὰ περιοδικὰ των ἐπκρχιῶν ἐδημοσίευσαν ποιήματα καὶ τὴν εἰκόνα τῆς εἰς ὅλας τὰς γωνίας τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κράτους. Διὰ τῶν καλῶν παραδειγμάτων ἀναγεννᾷται ἡ φιλανθρωπία καὶ πρὸς τὰ ζῶα. Ἡ προεὶς διὰ τοὺς παῖδας τῶν Αἰγυπτίων εἶναι ἡ μεγίστη χαρὰ ἐκ τῶν μελαγχολικῶν ἀσμάτων των μανθάνει ὁ ξένος ὅτι μεταθίνουσιν εἰς τὰ βεῖθρα τοῦ Νείλου πρὸς ποτισμὸν τῶν ζῶων. Ἰππεύουσιν τοὺς βόας, ἄλλοι ἐπὶ τῶν νῶτων των θέτουσιν βόας χωρὶς τὸ ζῶον νὰ δείξῃ σημαίᾳ πρκακοῆς· ὁ χωρικός Αἰγύπτιος θάπτει τὸν βοῦν καὶ δὲν τρώγει τὸ κρέας του, ἀλλ' οὔτε τὸν ταλαιπωρεῖ εἰς τὸ γῆρας· οἱ βόρειοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης σιεπάζουν τὸν χειμῶνα τὰς φωλεὰς τῶν πτηνῶν ἵνα μὴ καταστραφῶσιν, τὰ δὲ πτηνὰ του χειμῶνος διὰ τῶν κραυγῶν των καλοῦσι τὴν οἰκοδέσποιαν εἰς τὴν αὐλήν, ἥτις ἀφοῦ ἀποθήσῃ τὴν χιόνα βίπτει αὐτοῖς τακτικῶς τὴν τροφὴν των. Καὶ τὸ τέκνον τοῦ χωρικοῦ ἐκ τοῦ παραθύρου παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς τὸν φιλόκωπον πρᾶξιν τῶν γονέων του, οἵτινες στρεφόμενοι πρὸς τὰ τέκνα των ἐξηγοῦσι τὸν ψαλμὸν τοῦ Δαυὶδ «τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ οὔτε σπεύρουσι ἀλλ' οὔτε θερίζουσιν». Ἐνταῦθα ὅμως ὡς καὶ εἰς ἄλλας ἐπκρχίας οἱ παῖδες καταστρέφουσιν τὰς φωλεὰς τῶν πτηνῶν καὶ πιέζουσι εἰς τὰς χεῖρας των σκληρῶς τὰ νεογνὰ των καὶ τοῦτο πράττουσιν ἐνώπιον τῶν γενέων των, οἵτινες μόνα τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν ποθητῶν των τέκνων γινώσκουσι. Ὅταν δὲ ὁ χειμῶν βαρὺς διασκορπίσας τὰ ἀτυχῆ στρουθία, στήνουσιν οἱ παῖδες εἰς τὰς αὐλὰς των τὰ δίκτυα τῆς καταστροφῆς ἀντὶ τροφῆς πρὸς τὰ ἀτυχῆ πτηνὰ. Τίς ὁ διδάσκων αὐτοὺς τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν τᾶσιν πρὸς τὴν σκληρύνειν τῆς ψυχῆς των, ἵνα μὴ μνημονεύσω τὴν ζημίαν τῶν ἀπωροφόρων δένδρων ὑπὸ τῆς κάμπτῃς ἐλείψῃ τῶν μικρῶν πτηνῶν. Οὔτε ἐν τῷ σχολείῳ ἀλλ' οὔτε ἐν τῷ ναῶ ἀνυψώθη ποτε ἡ φιλόκωπος φωνὴ καὶ ὑπὲρ τῶν πτηνῶν καὶ ζῶων ἵνα μικροὶ καὶ μεγάλοι διδασκῶσιν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀποστροφὴν πρὸς τὸ βάρβρον ἔθος. Ἀλλὰ ἔθνη μοχλοῦσιν πᾶν τοιοτρόπως διὰ διηγημάτων νὰ ἐμφυσήσωσιν εἰς τὰ

τέκνα των τὸν οἶκτον πρὸς τὰ ζῶα, ὥστε καὶ ἄσυλον ἴδρυσαν πρὸς ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν τοῦ γῆρατος, τὰ φιλόζωα σωματεῖα τῆς φιλανθρωπίας σκέπτονται τῶς ἀφοῦ τὸ ζῶον ἐργάζεται ἀνευ ἀμοιβῆς δικαιοῦται νὰ περιθάλπηται καὶ οὐχὶ κύπτων ὑπὸ τὸ βῆρος τοῦ ἀκωνοῖστου φορτίου καὶ τῆς μάστιγος νὰ θνήσκῃ τρέμων καὶ πεινῶν τὸν χειμῶνα ἐντὸς τῶν κοπρῶνων ὁ ἵππος, ὁ βοῦς, ὅστις διαυλακίζει ὑπομονητικῶς τὴν ἀπέραντον γῆν καὶ κινεῖ νυχθημερόν τὴν φορηγὸν ἀμαξάν. Ἄνω τῶν 40. ἑκατομμυρίων λιρῶν δαπανᾷ ἡ Ἀγγλία ὑπὲρ τῶν ζῶων χάριν φιλανθρωπίας. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀχθοφόροι ἴδρυσαν σωματεῖα ἀρωγῆς ὑπὲρ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος καὶ ἡμεῖς εἰσέτι κυλιόμεθα εἰς τὰς ὀνειρώξεις τοῦ σαρκοῦ καὶ εἰς τὴν κκοδομιονίαν τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου τοῦ ὁποῦ ἡ αἰγ. ἡ ἐξαρτίζεται εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου. Ἐν ταῖς ἐπκρχίαις ἄλλοτε αἱ πατριαρχικαὶ πρκαδόσεις ἠύφραινον τὰς καρδίας τῶν κατοίκων, δεσπόζει δὲ νῦν ἡ διαμάχη τῆς γυναικός, διότι δὲν ἀφίκετο ἐν καλῇ καταστάσει ὁ βίος δι' οὗ ἠθέλε περιτιλίξει τὸν ἀπλετον καὶ χοιραδικὸν λαίμον τῆς. Καὶ ὁ ἀνὴρ ἀντὶ νὰ γείνη κροταλίας ταπεινούται καὶ γίνεταί πτώμα, ἴσως φρονῶν ὅτι τοιοτοτρόπως ἐκπληροῦνται οἱ ὅροι τοῦ ἐκπολιτισμοῦ. Τὰ πολυτελεῖ ἐνδύματα τῆς φιλοκαλίας δέον νὰ φιλοξενῶται καὶ λεπτὰ αἰσθήματα τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς φιλανθρωπίας· ὁ Εὐρωπαῖος προσεγγίζων τὰ μέρη αὐτὰ καὶ βλέπων τὴν χρῆσιν τῶν ὑρασμάτων τῆς πατρίδος του ἐπὶ τῶν νῶτων των κατοίκων σκιρτᾷ. Ἀλλ' ὅταν πλησιάζῃ τοὺς ἠθοποιοὺς τοῦ σαρκοῦ δυσανασχετεῖ καὶ σκώπτει τὴν πλάνην μας. Ἡ λύσσα φρονεῖ τὸν λυσσῶντα λέγει ἡ παροιμία· ἡ πολυτέλεια ἐξήτμισε ὅλους τοὺς πόρους τῶν κατοίκων, οἵτινες ἀρκιούνται ἡμέραν παρ' ἡμέραν καὶ φθείρονται ἀνευ πατάγου ἐκ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀπεληψίας καὶ τοῦ πόθου πρὸς τὸν πλουτισμὸν. Μὴ ζῆτει τὸν ἐναγκαλισμὸν τοῦ ἀδελφοῦ χριστιανοῦ καὶ τὴν μέριμναν πρὸς τοὺς πάσχοντας. Ζῆτει τὸ μίσος καὶ τὴν σκληρὰν ἀδιαφορίαν ὡς ἀπόγονος τῆς θεότητος τοῦ ὕλισμοῦ.

A. TSIMIS.

('Ακολουθεῖ).

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

'Εταιρεία τῶν μεσαιωνικῶν ἐρευν' v.

Καθ' ἣν ἐδώκαμεν ὑπόσχεσιν παρέχμεν ἕδε περιληψὶν τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Χρ. Πανταζίδου ἀναγνωσθείσης πραγματείας ἐν τῇ Ἐταιρείᾳ τῶν μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν «Περὶ τῆς παρ' ἡμῶν παιδαγωγικῆς κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα» :

Ὅτε, εἶπεν ὁ κ. Χρ. Πανταζίδης, διὰ τῶν ἐκ τοῦ Βυζαντίου λογίων ὁμογενῶν νέων παιδευτικῶν πνεῦμα ἐν τῇ Δύσει εἰσῆγετο, ὀλίγοι παρ' ἡμῶν ἐκαλλιέργουν τὰς μούσας, μικρὰ δὲ καὶ ταπεινὰ ἦσαν τὰ ἐλληνικὰ παιδευτήρια καὶ ἐπὶ ἑνα καὶ ἡμισυ πε-

ρίπου αιώνα οὐδεμία περὶ τὴν διδακτικὴν μέθοδον ἐπ' ἤλθε μεταβολή, διατηρουμένης τῆς τῶν βυζαντιακῶν χρόνων μηχανικῆς ἐμπειρίας καὶ τῆς περὶ τινὰς ὀρισμένας γνώσεις ἀσυνειδήτου τριβῆς. Ἄλλ' ὅτε περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος ἡ τοπικὴ τοῦ Βυζαντίου σύνοδος «ὥρισεν ἕκαστον ἐπίσκοπον ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατριαρχίᾳ φροντίδα καὶ δαπάνην τὴν δυναμένην ποιεῖν, ὥστε τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ γράμματα δύνασθαι διδάσκεισθαι, βοηθεῖν δὲ κατὰ δύναμιν τοῖς ἐθέλουσι διδάσκειν καὶ τοῖς μαθεῖν προαιρουμένοις», πολλοὶ δὲ τῶν ἡμετέρων μετακίνοντες εἰς τὴν Ἑσπερίαν ἤντιον ἐκαίθησαν τὰς ἀναγκαίας γνώσεις καὶ μαθήσεις, τότε καὶ ὁ κύκλος τῶν παρ' ἡμῖν σχολῶν ἤρξατο ἐπεκτεινόμενος καὶ μεταρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις περὶ τὴν μέθοδον καὶ διδασκαλίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τε παιδαγωγικῶν παραγγελμάτων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων καὶ τῆς ἰκανῆς ἐπιδόσεως τῶν παιδευτικῶν τῆς Δύσεως σπουδῶν σπουδαιόταται εἰσήχθησαν.

Πρῶτος δὲ Θεόφιλος ὁ Κορυθαλλεὺς καὶ τὴν σπουδὴν καὶ διδασκαλίαν τῆς φιλοσοφίας ἐπὶ νέων ἀρχῶν ἐστήριξε καὶ βιβλία ἐμύθεδα συνέταξεν οὐκ ὀλίγα, τὸ θεωρητικὸν πνεῦμα τῆς μεθόδου αὐτοῦ καταδεικνύοντα. Καὶ ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τούτου, κατὰ τὸν σοφὸν πατριάρχην Κωνσταντῖον, ἡ τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς πρόδος τῆς μαθήσεως ἤρξατο εὐμαθέστερον προχωροῦσα βαθμηδὸν ἐπὶ τὰ μείζω καὶ τελειότερα. Ἄλλὰ συστηματικώτερας παιδαγωγικὰς θεωρίας εὑρίσκομεν ἐν τοῖς φιλοσοφικοῖς φροντισμασι καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς τε τὸν διδάσκαλον Ἰάκωβον Μάνον καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους υἱοὺς Ἀλεξάνδρου Μαυρικορδάτου τοῦ ἐξ Ἀπορρήτων (1636—1709), ὅστις ἐν τοῖς εἰρημένοις αὐτοῦ ἐργασι πολλὰ περὶ φυσικῆς, ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀγωγῆς καταλέγων ἄριστος ἀναδείκνυται παιδαγωγικός.

Ἀναλύσας δὲ ὁ κ. Χρ. Πανταζίδης ἐν ἰκανῇ ἐκτάσει τὰς τοῦ ἐξοχωτάτου τούτου ἀνδρὸς παιδαγωγικὰς θεωρίας, διέλαβεν ἐν συνήμῳ περὶ τῆς μεθόδου τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων συγγραφέων κατὰ τὴν προκειμένην ἐποχὴν, εἰπὼν ὅτι καὶ τότε ἦτο ἡ χρῆσις αὐτῆς ἢ ψυχγωγία καλουμένη, ἢ συνήθης ἐν τοῖς σχολείοις τῶν βυζαντιακῶν χρόνων, ὅσα κυρίως γύμνασμα συνωνυμίας, ἐρημνευομένης πολλάκις τῆς ἐννοίας διὰ συνωνύμων ἢ δοκούτων συνωνύμων· ἀλλ' ἀναπτύχθεισας κατὰ τὴν ἐπόμενον αἰῶνα τῆς φιλοσοφικῆς βασάνου τῶν διδακτικῶν μεθόδων, πολλοί, ἐν οἷς μάλιστα ὁ ἱερομόναχος Ἰωσήπος Μοισιούδης (1779), σφοδρῶς κατέκριναν τὴν ψυχγωγίαν ταύτην καὶ ἐπήγαγον βαθμηδὸν τὴν τελείαν αὐτῆς κατάργησιν. Ἀκολούθως ἀναπτύξας διὰ βραχέων τὰ περὶ τοῦ κύκλου καὶ τῆς μεθόδου ἕκαστου μαθήματος καὶ περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων καὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, καθ' ἣν ἤρξατο γενικευομένη ἡ δημόδης γλώσσα, ἣτις τότε εἶχε πολλοὺς καὶ ἀξιολόγους ἀντιπάλους, κατέδειξεν ὅτι κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα εὑρίσκομεν ἕγνη τῆς περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΘ' ἑκατονταετηρίδος εἰς τὰς δημοτικὰς τῆς Ἑθρώπης σχολὰς εἰσαγωγῆς, ἀλλήλοδιδασκτικῆς λεγομένης μεθόδου· διότι ἀναφέρεται ὅτι ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἀθηνῶν τῷ 1673 παρὰ τῷ διδασκάλῳ ὑπῆρχον καὶ πρωτόσχολοι, ὅστινες ἐδίδασκον τοὺς μικροτέρους παῖδας.

Τὰ δὲ περὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ ἀποτελεσματικῆς λειτουργίας τῶν παρ' ἡμῖν σχολῶν τοῦ προκειμένου αἰῶνος, προσέθηκον ὁ κ. Χρ. Πανταζίδης, μνησθέντες ἐκ δύο ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων, τοῦ μὲν ἐκδομένου τῷ 1669 μηνὶ ἀπριλίῳ περὶ τῆς ἐν Ἄστῃ σχολῆς, τοῦ δὲ κατὰ ἰούλιον τοῦ 1691 περὶ τῆς πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας. Κατὰ ταῦτα διορίζοντο εἰς διδάσκαλος τῶν ἐπιστη-

μονικῶν μαθημάτων καὶ εἰς τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν, ἐπεβάλλετο δ' αὐτοῖς ἀγάπη ἐξ ἴσου πρὸς πάντας τοὺς μαθητὰς, ὠρίζοντο δὲ δύο κλάσεις τοῦ ἐπιστημονικοῦ τμήματος καὶ δύο τοῦ ἐγκυκλοπαιδικοῦ καὶ πειθαρχικαί τινες διατάξεις, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι μέγα ἔγχεον ἐκνήρτυετο τὸ παράδειγμα τῶν διδασκάλων ὑποχρεουμένων νὰ διδάσκωσι θεοσέβειαν καὶ εὐλάβειαν καὶ ἠθῶν κοσμιότητα.

Ἐκ τῆς συντήμου ταύτης ἀνακεφαλαιώσεως τῆς μελέτης «Περὶ τῆς παρ' ἡμῖν παιδαγωγικῆς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος», ἐν ἐπιλόγῳ εἶπεν ὁ κ. Χρ. Πανταζίδης, περιτράνωσ καταφαίνεται ὅτι οἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης λόγοι τοῖς τε τῶν ἡμετέρων προγόνων στοιχοῦντες ἐπιτηδεύμασι καὶ ταῖς μελέταις τῶν τῆς Ἑσπερίας σοφῶν προσκειμένοι, ἔχοντες δὲ συνεργούς τοὺς μετὰ ζήλου ἀγωνιζομένους πατριάρχας, ἐπισκόπους καὶ προκρίτους ἐπεριώντο φιλοτιμῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὸ φῶς τῆς ὑγιᾶς παιδείσεως καὶ τῆς ἀρετῆς εἰς τὸ ἡμέτερον γένος νὰ ἐξαπλώσωσι· καὶ οὕτω συντέλεσαν τὰ μάλιστα εἰς τὴν ἀναζωογόνησιν τοῦ δένδρου, ὑπερκαταλήθως καὶ εὐδοκίμως ὑπὸ τῶν κατόπιν εὐμαθῶν καὶ ἀφωσιωμένων λογίων, τῶν σεμνοτάτην καὶ ἀγιοτάτην θεωρούντων τὴν τῆς νεολαίας ἡμοειδῆ καὶ κοινῇ παιδεύσειν καλλιεργηθέν, ἀγλαοῦς καὶ εὐχύμους ἀποφέρει τοὺς καρπούς.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΑ. — Ἡ κωμο, ονικ, θω, α τοῦ κ. Η. Fa. e.

Μεταξὺ τῶν ἔργων, ἅτινα ὁμολογουμένως τιμῶσι τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην, βεβαίως οὐχὶ ἐν δευτέρῳ μοίρᾳ δεῖον νὰ ταχθῆ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον Sur l'origine du Monde ἔργον τοῦ κ. Η. Faye, μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου καὶ τοῦ Γραφείου τῶν Μικρῶν, γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς ἀνωτέρας παιδείσεως, καθηγητοῦ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων, κτλ., ἐν ᾧ ὁ σοφὸς ἀνὴρ μετὰ περισθῆς καλλιπειίας, σαφηνείας καὶ ἐξόχου ἐπιστημονικῆς δυνάμεως ἀναγράφει καὶ κρίνει τὰς κοσμογονικὰς θεωρίας ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν κοσμογονικῶν ἰδεῶν τῶν πρῶτων χρόνων, ἀπὸ τοῦ Μωϋσέως καὶ τῆς Γενέσεως, μεταβαίνων δὲ ἐκ τούτων εἰς τὰς κοσμογονικὰς ἰδέας τῶν ἐν Ἑλλάδι φιλοσοφικῶν σχολῶν, ἐνδιατρίβει ἰδίᾳ εἰς τὴν τῶν Πυθαγορείων, ἀναλύει τὸν Πλάτωνα ἐν τῷ Τιμαίῳ, τὸν Ἀριστοτέλην ἐν τῷ περὶ Οὐρανοῦ, τὸν Κικέρωνα ἐν τῷ Ονεϊρω τοῦ Σικηπίωνος, καὶ καταλήγει εἰς τὸν Λουκρήτιον, τὸν Βιγγίλιον καὶ τὸν Ὀβιδίου, ἀναλαμβάνων δὲ εἰτα τὴν ἐξετάσιν τῶν κοσμογονικῶν ἰδεῶν τῶν νεωτέρων καὶ διὸ μακρῶν ἀναλύων τὰς θεωρίας τοῦ Καρτεσιῦ καὶ τοῦ Νεύτωνος, καταλήγει εἰς τὰς κοσμογονικὰς ὑποθέσεις τοῦ Καντίου καὶ τοῦ Laplace, ὧν ἡ δευτέρα, ὡς γνωστόν, ἀπετέλει μέχρις ἐσχάτων τὴν τελευταίαν τῆς ἐπιστήμης λέξιν. Ἐντεῦθεν ἀρχεται τὸ καθαρῶς δημιουργικὸν μέρος τοῦ ἔργου τοῦ κ. Faye, δι' ὃ διατίθησι περίπου τὸ ἡμῖσι τοῦ ἐκ τριακοσίων καὶ πλέον μεγάλων σελίδων συγγράμματος αὐτοῦ, καταδεικνύων τὰς πρὸς τὰς μετὰ τὸν Laplace ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀστρονόμων γεννομένης ἀνακαλύψεις, ἀντιφάσεις τῆς κοσμογονικῆς